

Студијски програм: Социјална политика и социјални рад
Назив предмета: Социјални рад са децом и младима са проблемима у понашању
Наставници: проф. др Јасна Хрнчић, сарадница Сања Полић Пенавић
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 6
Услов: /
<p>Циљ предмета</p> <p>Деца и млади који су претрпели недаће имају повећан ризик од проблема у понашању, сукоба са законом и развоја тежих облика антисоцијалног понашања. Такође, деца и млади који показују проблеме у понашању и имају сукоб са законом су у повећаном ризику да имају социјалне проблеме. Установе у систему социјалне заштите (центри за социјални рад као орган старатељства деци и малолетницима у сукбу са законом, васпитне установе, установе за усвојење и хранитељство) имају знатан утицај на њихов животни пут. Циљ предмета је да студенти овладају основним теоријским и практичним сазнањима о настанку, развоју и одржавању проблема у понашању и сукоба са законом деце и младих, да се оспособе за правовремено препознавање деце и младих у ризику од настанка/развоја/одржавања проблема у понашању, да оптимално процене њихове потребе за социјалном заштитом и да адекватно планирају, предузимају мере и пружају услуге у њиховој социјалној заштити.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>На основу стечених сазнања и вештина, полазници су оспособљени за правовремену процену ризика за настанак, развој и одржавање проблема у понашању и сукоба са законом код деце и младих, њихових снага и потреба за социјалном заштитом. Поседују знање о међународним и националним стандардима и регулативама и задацима социјалног рада у овој области. Упознати су са начинима ефикасне социјалне заштите који омогућавају правовремено спречавање настанка проблема, смањење и престанак постојећих проблема у понашању и сукоба са законом, развој просоцијалних вештина код ове деце и младих и интеграцију у социјалну заједницу. Оспособљени су за планирање, предузимање мера и пружање услуга социјалне заштите ових корисника.</p>
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава:</i></p> <p>Предмет обухвата следеће теме: основни појмови и теорије релевантне за настанак, развој и одржавање проблема у понашању и сукоба са законом деце и младих, фактори ризика и фактори заштите на индивидуалном нивоу, у породици, школи, вршњачкој групи, локалној заједници и широкој заједници, делинквентни исход, форме и типови антисоцијалног понашања, класично и киборг вршњачко насиље, деца и млади у организованом криминалу, животни путеви младих са проблемима у понашању и могућности превенције, ефекти проблема у понашању на жртве, међународне и националне правне регулативе, задаци и послови социјалног рада у овој области, заштита деце и младих у сукобу са законом и деце и младих жртава вршњачког насиља, ангажовање заједнице у бољу интеграцију детета/младе особе, културно компетентна пракса, поравнање са оштећеним, радионичарски рад са децом и младима, сарадња са школом, сарадња са породицом, дневни боравак, специјализовано хранитељство и институционални смештај, налаз и мишљење органа старатељства, индивидуални план заштите деце и младих са проблемима у понашању, етичке дилеме.</p> <p><i>Практична настава:</i></p> <p>Обухвата задатке, дискусије и искуствене вежбе у којима се развијају вештине препознавања процеса који погодују развоју проблема у понашању, препознавања фактора ризика и заштите, припреме налаза и мишљења органа старатељства, припрема индивидуалног плана заштите, ангажовање заједнице и умрежавање корисника, сарадње са школом и породицом. Укључује студијске посете и разговоре са стручњацима из области ради увида и развијања критичког односа према постојећим праксама.</p>
<p>Литература</p> <p>а) Основна (укупно 345 стр.):</p> <p>(1) Хрнчић, Ј. (2009) <i>Преступништво младих: ризици, токови и исходи</i>. Београд: Институт за криминолошка и социолошка истраживања. (201 стр.) (2) Хрнчић, Јасна; Џамоња Игњатовић, Т.; Деспотовић Станаревић, В. (ур.) (2010) <i>Деца и млади са проблемима понашања: услуге и третмани у</i></p>

заједници. Београд: Републички завод за социјалну заштиту. (80 стр) (3) *Закон о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривично правној заштити малолетних лица*. (2005), Службени гласник Републике Србије, вол. 61, бр. 85, стр. 99 - 123. (25 стр.) (4) Хрнчић, Ј. (2006) Модели и пракса ресторативног правосуђа. У: Џамоња-Игњатовић, Т., Жегарац, Н. (Ур.), *Медијација, концепти и контексти*. Београд: Центар за примењену психологију, стр. 130 – 140. (10стр) (5) Хрнчић, Ј., Радоичић, А. (2018) Анализа праксе предлагања суду васпитног налога или васпитне мере од стране центара за социјални рад. *Годишњак Факултета политичких наука у Београду*, вол. 12, бр. 19, стр. 69-88. Београд: Универзитет у Београду, Факултет политичких наука у Београду. (5 стр) (6) Хрнчић, Ј., Лончар, Н. (2016) Вршњачко сајбер-насиље међу ученицима основних школа у Црној Гори. *Годишњак Факултета политичких наука*, вол. 10, бр. 16, стр. 137-154. (5 стр.)

б) Допунска:

(1) Либман, Ма.,; Хрнчић, Ј. (2007) *Приручник за специјалистичке студије у вештинама медијације између оштећеног и малолетног учиниоца*. Београд: Центар за медијацију. (2) Марчетић Радуновић, Г., Хрнчић, Ј., Жегарац, Н. (2013) Психометријске карактеристике скале за процену ризика за сукоб са законом код деце и младих, *Темид*, вол. 16, бр. 3-4, стр. 161-177. (3) Хрнчић, Ј., Марчетић Радуновић, Г. (2018) Процена ресурса деце и младих у сукобу са нормама заједнице. *Социолошки преглед*, вол. 52, бр.3, стр. 985-1019. (4) Џамоња Игњатовић, Т., Хрнчић, Ј., (2017) Праћење исхода спровођења васпитних налога за младе у сукобу са законом. Зборник Института за криминолошка и социолошка истраживања, вол. 36, бр. 1, стр. 59-77. (5) УНИЦЕФ (2004), Конвенција о правима детета УН. Београд, УНИЦЕФ (6) УНИЦЕФ (2004), Смернице УН за превенцију малолетничке делинквенције (Ријадске смернице). Београд, УНИЦЕФ. (7) УНИЦЕФ (2004), Правила Уједињених нација о заштити малолетника лишених слободе. Београд, УНИЦЕФ. (8) УНИЦЕФ (2004), Стандардна минимална правила Уједињених нација за мере алтернативне институционалном третману (Токијска правила). Београд, УНИЦЕФ.

Број часова активне наставе	Теоријска настава: 30	Практична настава: 30
------------------------------------	------------------------------	------------------------------

Методе извођења наставе. Укључују предавања, вежбе у малим групама и великој групи и у онлајн окружењу (решавање проблема, дилема и других задатака, игра улога, студија случаја, дебата, анализа видео записа), разговоре са гостима, студијске посете.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	40
практична настава	10	усмени испит	
колоквијум-и	40	
семинар-и	/		